

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

N. e. 3.

1830

N^o N 26201

DE

BLOEDIGE INTOEG

DER

NATIONALE TROEPEN,

binnen Brussel,

Op Donderdag 23 September 1830.

TE AMSTERDAM,
Bij A. J. VAN TETROODE,
Kalverstraat, N. 38.

Prijs 25 Cents.

Op de pers om zeer spoedig te worden
afgeleverd:

VERZAMELING

VAN

OFFICIEELE EN ANDERE STUKKEN,

BETREFFENDE DE

BEROERTEN IN BELGIE:

EENE ONPARTIJDIGE BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS
DER NEDERLANDEN IN 1830;

verzameld en uitgegeven

DOOR

A. J. VAN TETROODE.

Prijs 25 Cents de 16 bladzijden in groot Octavo.

Dit werkje, voorafgegaan van de Gedachten bij gelegenheid van den tekst van eenige Noord-Nederlandsche bladen, in Augustus 1830, zal inhouden de meeste daadzaken sedert 24 Augustus voorgevallen, na inwinning van de noodige berigten, naar waarheid ter neer gesteld; — voorts de kern der redevoeringen in de Vergaderingen van HH. Edel Mogende de Heeren Staten-Generaal gehouden enz. enz. en zal voor de Heeren Intekenaren op hoogstens f 1,50. komen te staan.

GEDACHTEN. *Bijlage bla. 13* —

GEVECHTEN

VOOR EN IN BRUSSEL,

stemden hierin overeen, dat op den 22 het versperren en opgraven der straten geen oogenblik binnen de stad had opgehouden.

Alle poogingen van wege de burgerwacht, op welker bevelhebber, de Heer d'HOOGVORST, men zegt, dat PRINS FREDRIK zekerheid had te kunnen rekenen, hadden gelijk men wist, alleen ten gevolge gehad, dat ook deze Heer gevaar liep om door de woedende menigte te worden omgebracht. Zijn huis is van plundering en vernieling alleen bevrijd gebleven, door de oogenblikkelijke verwarring, welke nog onder de woeste hoopen plaats had, waarvan sommige, beklagenswaardig genoeg, de vurigste onverschrokkenheid aan den dag legden, om, ondanks de sterkte en de gunstige positiën der troepen, welke Brussel van alle zijden omsingeld hielden, zich buiten de stad te wagen, en tot den laatsten droppel bloeds in hunne roekeloze halstarrigheid te storten.

Intusschen had d'HOOGVORST het bevel wederom over de burgerwacht aanvaard.

Van een zeker *provisioneel Gouvernement* was niets kunnen komen, en schijnen de redehen van het vervallen van dit plan, in de karakteristieke beoordeeling te schuilen, welke Prins EUGENIUS over de Belgen uitsprak. (*Zie vroeger de bladz. 20 van dit werkje.*)

Den 22sten waren dan ook degenen welke iets te verliezen hadden, en niet hadden kunnen vluchten, naar de *Ville haute*, boven in de stad, zich komen verzamelen, om, zoo mogelijk, het lijf te redden, latende hunne woningen en goederen ten prooi.

Het schijnt dat onder de razende menigten intusschen minder zucht tot plundering alstoen bestond, dan het voornemen om den intogt der troepen met alle magt zoo lang mogelijk te beletten.

De dagbladen van de partij, tot op Woensdag 22 te Amsterdam aangekomen, kwamen er dan ook op eene wijze voor uit, welke voor geene verdigting meer vatbaar is.

Zij wezen het volk op de onuitwischbare schande

welke over hen stond te komen, indien de Hollanders triumpheerden.

Zij riepen de Luikenaren en alle inwoners der omliggende plaatsen te hulp, om bij de eerste schoten naar Brussel te komen snellen.

Zij verhaalden, dat men alleen aan *die* manschappen der burgerwacht de wapenen ontnomen had welke geen lust tot vechten betoonden.

Het te Brussel tegenwoordig zijn van DE POTTER, wat door sommige dagbladen als eene zekerheid is vermeld, was, volgens particuliere berigten, bij schrijver ingekomen, eene onwaarheid.

Maar zeker intusschen is het, dat men DE POTTER in het afgesprongen provisioneel Gouvernement had benoemd.

Alle nieuwspapieren hebben verhaald, dat één kweekeling van de polytechnische (militaire) School van Parijs zich onder de opstandelingen bevond, met het teeken van het legioen van eer versierd.

Aan die decoratie, op de borst van een kweekeling dier School, is hard reden te twijfelen, — maar het is eene zekerheid dat meer dan een dier fransche kweekelingen zich binnen Brussel bevond, alsmede verscheidene oude fransche militairen, — de meeste gelukzoekers, sommige in het dwaze begrip dat het hier de zaak der volkeren gold, andere weér huurlingen van de onbekende aanvoerders van dezen jammervollen opstand.

PRINS FREDRIK bevond zich op den 22sten, tegen den middag te Vilvoorde.

De eerste aanval moet in den avond reeds van den 22sten zijn beproefd, van den kant der Laekenische poort, en het nadëren tot de stad zelve moet, op dat punt, met verschrikkelijke moeilijkheden zijn verzeld geweest.

De uitvallen zijn menigvuldig en hardnekkig geweest, en landbewoners, in de nabuurschap der kantonnementen, waar de troepen gelegerd waren, moeten zich hier en daar den opstand gunstig betoond hebben.

Op verscheidene plaatsen buiten Brussel, hadden de partijgangers zich in hinderlaag gelegerd.

Ooggetuigen verzekeren dat eenige der uittrek-kenden allerslechtst waren gewapend, en dat sommige alleen voorzien waren van latten of stokken, aan welker bovineinde messen waren vastgehecht, maar dat de dolzinnigheid, met welke deze een wis verderf te gemoet gingen, alle begrip te boven ging.

In een woord, er was eene halstarrige verdediging gereed gemaakt zoowel naar buiten, als in de stad zelve en de toebereidselen overtroffen verre alles wat op de eerste bladzijden van dit werkje in den tijd (bij de uitgave) vermeld is geworden, en in de laatste dagen van Augustus plaats had gehad.

Geheele straten waren opgedolven, en de keijen naar de bovenste verdiepingen der huizen gevoerd, terwijl horden van duizenden met krijgsmans wapentuig bij de versperringen, en op de markten beneden in de stad, de wacht hielden.

De versperringen waren wezentlijke verschan-singen, zijnde sommige tot aan de boven-verdiepingen der hoogste huizen reikende geweest.

Tot midden in den nacht werden die wanhoopige aanstalten voortgezet.

De *marché aux poulets*, (kippen-markt) eene soort van doorloop tot de *marché aux poissons*, (visch-markt) was tot een hoofdkwartier gevormd. Deze plaatsen zijn ingerigt in de manier van de hollandsche vischmarkten.

Op die torens alwaar nog geene brabantse vlaggen woeijen, werden dezelve intusschen opgeheeschen, en op sommigen werden er zelfs twee geplaatst.

De straatweg naar het Kasteel van Laeken leidende, was, naar luid van reeds vroegere berigten, opgegraven, en de insurgenten hadden aldaar vriesche ruiters weten daar te stellen.

Intusschen was men in het leger met al die toebereidselen niet onbekend. De moed des soldaats werd hierdoor te meer opgewekt. Als eene zekerheid kan men aannemen, dat het lot beslist heeft omtrent het vormen der eerste kolonnen van at-taqueering.

Het bloedbad is verschrikkelijk geweest. Te Antwerpen kwamen op Donderdag den 23sten in den morgen reeds wagens met gekwetsten.

Het bloed stroomde van de wagens op de straat neer.

Die ongelukkige slagtoffers waren op eene deerlijke wijze mishandeld, zijnde de tegenweer moorddadig geweest en daartoe alle soorten van wapen- en werktuigen gebezigd.

Maar onbegrijpelijk komt ons tot op dezen oogenblik voor het vervoeren van die gekwetsten tot naar Antwerpen, daar men in Mechelen voor derzelver verzorging, de noodige toebereidselen had gemaakt. Mechelen, eene groote stad zijnde, en zoo veel digter bij Brussel gelegen, bood zich natuurlijk daartoe het eerst aan. Intusschen zijn deze daadzaken, hierboven vermeld, niet te betwijfelen.

Daarom zullen wij slechts ter *loops aanroeren*, de geruchten op Donderdag morgen in Antwerpen rondlopende, dat, namelijk eene volslagene insurrectie in Luik plaats heeft. Voor hoe sterk de citadel aldaar kunne worden gehouden, is echter de geest der Luykenaren door alle tijden henen voor gevaarlijker gehouden, dan die van eenig ander gedeelte van Belgie. En tot laat op den 23sten September wist men niet beter, of het fort *la Char treuse* was nog in de magt der opstandelingen.

Te Antwerpen waren den 23sten gevangen binnengevoerd, de personen van *Collette* uit Luik, de advocaat *Ducpetiaux*, een der medeschrijvers van den *Courier des Pays-Bas*, en zekeren *Evrard*. De beide laatsten hadden zich, om voor de Brusselaren te parlementeren, bij Z. K. H. komen aanmelden. Deze zijn op een oorlogsvaartuig, naar men denkt, op Holland gedirigeerd.

Den geheelen dag van den 23sten was intusschen enkel het vervolg van de gevechten daags te voren begonnen. Digt bij *Vilvoorden*, in de nabijheid van de molen van *Ever*, had op den 22sten eene

troep van opstandelingen uit Brussel, meestal uit Luikenaren bestaande, den aanval tegen de diagonders, welke zij aldaar aantroffen, begonnen; en hoewel eenige rust in den namiddag had plaats gehad, was den ganschen nacht van 22 op 23 de a'armklok te Brussel geluid geworden. Er was ook op den 21sten reeds eene poging gedaan om de gevangenis te Vilvoorden te overrompelen en de tallen rampzaligen daaruit, in vrijheid te brengen.

Maar om tot Brussel terug te keeren, is de aanval aldaar formeel den 23sten, des morgens vroegtijdig, zoowel van den kant van Vilvorde, als van de andere zijden krachtdadig ondernomen en manmoedig doorgezet. De IXde en Xde Afdeeling, Infanterie, maakten de voorhoeden uit, en voerden geschut met zich mede. Aan*de kant van de Laekensche poort, alwaar uit de ligging der stad en die der troepen, het hevigste treffen was vooruit te zien, moet het gedrag dier Nederlandsche helden voorbeeldeloos zijn geweest. Men sprak reeds van het geheel in de pan gehakt zijn van deze dapperen.

Och door het wel besturen van de aanvallen op de rampzalige stad, zijn die corpsen door andere tijdig vervangen. Het voorbeeld van Prins FREDRIK, welke op de meest gevaarlijke punten tegenwoordig was, maakte de troepen onverwinnlijk.

Door den echter op alle punten doorgezetzten aanval, was het de poort van Schaerbeek, welke het eerst in het bezit der troepen kwam; en door deze voorbeeldelooze en gelukkige manoeuvre raakte men aldra in de bovenstad meester. Er werd geschut op de Place Royale geplant, en van daar begroette het schroot-vuur de muitelingen.

Deze positie, was voor de troepen van groot gewigt, wijl, om tot de Place-Royale te geraken, de oproerigen van beneden naar boven moesten stijgen, wat hen onmogelijk werd gemaakt door de mitraille, welke door de straten op de Place-Royale uitkomende, op eene verschrikkelijke wijze hen

met volmaakte vernietiging dreigde.

Uit de huizen der straten, door welke de troepen zijn getrokken, werd hevig gevuurd, maar in dat gedeelte der stad, waar meestal grooten wonen, waren die gevaarlijke verdedigings-middelen, tegen welke de krijgsman zoo weinig vermag, minder te vreezen, dan in de beneden-gedeelten.

Hoe moeilijk het vermeesteren der heillooze stad geweest is, valt grootelijks in het oog, wanneer men opmerkt, dat de officiële berigten, te 's Hage aangekomen, inhouden, dat hetzelfde door eene kanonnade, welke vier uren lang heeft geduurd, nog is voorafgegaan.

De Haagsche Courant van den 24sten opent het kanon-vuur des morgens ten half zeven ure, en zegt, dat hetzelfde ten elf ure nog klimmende was.

Toen de Koerier, welke het officiële berigt heeft aangebragt, van het tooneel des opstands vertrok, had intusschen het vuren nog niet opgehouden.

Berigten, in den avond van den 24sten te Amsterdam, bij een der autoriteiten, aangekomen, zouden ook de verzekering hebben gebragt, dat de benedenstad van Brussel mede reeds in het bezit der troepen was. Zalks zou door eene energieke berenning van ligte kavalerie (huzaren), alsmede door eenen gesoutineerden stormmarsch der jagers zijn gelukt. Maar men betreurde het verlies van een der dapperste officieren van het leger, van den heer E., te Amsterdam familie bezittende. Deze opper-officier had in den avond van den 25sten Augustus zich voorbeeldeloos gekwet, en had zijne pogingen tot herstel der rust, zien bekroonen met een gewenschten uitslag, maar was later tot inactiviteit gedwongen geworden. En deze dappere is thans doodelijk getroffen.

Prins FREDRIK zou ook bevolen hebben, dat oógenblikkelijk eene divisie met den Generaal C. H. aan het hoofd, op Luik had aan te rukken, en

Bijlage blz. 20.

die stad zonder eenige sparing ten onder te brengen.

Het vervolg hierna.

De eerste ophelderende berigten, welke wij zullen ontvangen, zijn voor de bezitters van deze bladzijden, ad 15 cents, bij den uitgever te bekomen.

